

Innføring og overgangsordninger for nye læreplaner

Innføring og overgang mellom Kunnskapsløftet 2006 og Kunnskapsløftet 2020.

ARTIKKEL | SIST ENDRET: 13.08.2021

Vi kommer til å fase ut eksisterende læreplaner samtidig som vi innfører nye læreplaner. [Les mer om når nye læreplaner blir innført for hvilke trinn.](#)

Vi har gjennomført endringer i kap. 24 i forskrift til opplæringsloven som beskriver overgangsordningene mellom utgående og nye læreplaner.

Første eksamen etter nye læreplaner

Eksamener basert på nye læreplaner (LK20) blir innført slik:

- våren 2021 for fag som skal bli avsluttet på vg1
- våren 2022 for fag som skal bli avsluttet i grunnskolen og på vg2
- våren 2023 for fag som skal bli avsluttet på vg3

Hovedregelen er at første fag- og svenneprøve etter ny læreplan blir våren 2024.

Fag som kan tas på vg2 og vg3

Enkelte studieforberevende programfag kan avsluttes på både vg2 og vg3 uten at fagene har 1 eller 2 i navnet. Disse læreplanene blir innført høsten 2021, og har første eksamen etter nye læreplaner våren 2022.

Dette gjelder fagene:

- sosiologi og sosialantropologi

- samfunnsgeografi
- sosialkunnskap
- politikk og menneskerettigheter
- økonomistyring (første programfag i næringslivsøkonomi)
- instruksjon og ledelse
- drama og samfunn

Enkelte studieforberedende programfag som ikke bygger på hverandre kan avsluttes på vg2. Nye læreplaner for disse fagene innføres skoleåret 2022–2023, og har første eksamen etter nye læreplaner våren 2023.

Dette gjelder fagene:

- biologi 2
- geofag 2
- informasjonsteknologi 2
- teknologi og forskningslære 2
- entreprenørskap og bedriftsutvikling 2
- psykologi 2
- rettslære 2
- kunst og visuelle virkemidler 3
- design og arkitektur 3
- mediesamfunnet 3
- medieuttrykk 3

Siste eksamen etter utgående læreplaner

Siste eksamener for elever i utgående læreplaner (LK06) er:

- våren 2020 for fag som skal bli avsluttet på vg1
- våren 2021 for fag som skal bli avsluttet på vg2
- våren 2022 for fag som skal bli avsluttet på vg3

Elever som har rett til ny, utsatt eller særskilt eksamen får siste mulighet påfølgende høst etter siste eksamen.

Privatister skal få mulighet til å ta eksamen etter utgått læreplan i tre påfølgende eksamensperioder. For disse vil siste mulighet til å ta eksamen etter utgått læreplan være:

- høsten 2021 for fag som skal bli avsluttet på vg1
- høsten 2022 for fag som skal bli avsluttet i grunnskolen og på vg2
- høsten 2023 for fag som skal bli avsluttet på vg3

Ingen overgangsordning for fremmedspråk uten opplæring

Fremmedspråk uten opplæring har ingen overgangsordninger for eksamen. Siste eksamen etter gammel læreplan er samme høst som ny læreplan blir innført.

Siste fag- eller svenneprøve etter utgående læreplaner

Siste fag- og svenneprøve etter utgått læreplan (LK06) må være avlagt innen 31. desember 2025. Unntak fra dette er:

- For lærefag med tre års opplæring og halvannen års verdiskaping er siste frist 31. juli 2026.
- For lærefag med fire års opplæring og ett år verdiskaping er siste frist 31. desember 2026.

Fag med både ny og utgått læreplan

Vitnemål kan kombinere fag fra både nye (LK20) og gamle læreplaner (LK06). Utdanningsdirektoratet fastsetter nærmere hvilke fag som vil erstatte hverandre, og hvordan dette skal føres på vitnemålet.

Fag fra det utgående læreplanverket vil i de fleste tilfeller ha et tilsvarende fag i det nye. Dette betyr at elever som allerede har tatt et fag etter utgående læreplaner, ikke må ha opplæring i det tilsvarende faget etter de nye læreplanene.

Alle fagene i videregående opplæring får nye fagkoder, og fagkoder fra utgående og nytt læreplanverk kan føres på samme vitnemål. Dette gjelder ikke fag som erstatter hverandre. For eksempel vil matematikk 1P-Y for vg1 bygg- og anleggsteknikk etter ny læreplan erstatte matematikk 1P-Y fra det utgående læreplanverket. Disse kan derfor ikke føres på samme vitnemål. Dette vil gjelde både elever og privatister.

Hvilken læreplan elevene til skal følge i de ulike fagene, bestemmes av når læreplanene tas i bruk. For eksempel vil elever på vg1 studiespesialisering skoleåret 2020-2021 følge ny læreplan i samfunnskunnskap, mens elever på vg2 kunst, design og arkitektur samme skoleår følger den utgående læreplanen i samfunnsfag. Grunnen til dette er at det kun er Vg1 som skal ta i bruk de nye læreplanene dette skoleåret. Endringer i fag- og timefordelingen på de enkelte utdanningsprogrammene har også innvirkning på hvilken læreplan elevene skal følge. Dette gjelder for eksempel engelsk i yrkesfaglige utdanningsprogram, der alle timene etter nye læreplaner vil bli samlet på vg1. I 2020-2021 vil engelsk undervises både på vg1 og vg2, men etter ulike læreplaner.

Fellesfagene

Vi viderefører fellesfagene i videregående opplæring med det samme totale timetallet som før. Alle fagene vil få nye fagkoder. Dette har vi gjort slik at det skal bli lettere å se endringer i navn, faglig innhold og mulige nye eksamensordninger.

Enkelte fag har også fått nye navn. Et eksempel på dette er det utgående faget matematikk 1P-Y, som vi i det

nye læreplanverket har splittet i flere ulike matematikkvarianter, tilpasset hvert enkelt yrkesfaglig utdanningsprogram. Dette regner vi ikke som nye fag, og de vil tilsvare faget fra det utgående læreplanverket.

Yrkesfaglige utdanningsprogram

Vi har endret timefordelingen på alle yrkesfaglige utdanningsprogram, slik at alle engelsktimene samles på vg1 og alle norsktimene samles på vg2. Det totale timetallet i norsk og engelsk er ikke endret. Engelsk på vg1 etter ny læreplan vil med andre ord tilsvare engelsk på vg1 og vg2 etter den utgående læreplanen. Det samme vil gjelde for norsk på vg2 etter ny læreplan.

Før elevene skal søke skoleplass for skoleåret 2021–2022 vil vi komme med en mer detaljert oversikt over hvilke programområder i den nye tilbudsstrukturen som tilsvarer hvilke programområder i det utgående læreplanverket. Når vi har fastsatt nye læreplaner for de yrkesfaglige utdanningsprogrammene på vg2, vil vi også lage oversikter over hvilke felles programfag fra det utgående læreplanverket som tilsvarer felles programfag fra det nye.

Opplæring i bedrift

- Læreplaner i særløpsfag i LK20 blir innført 1. august 2021.
- Læreplaner for vg3 i andre yrkesfag i LK20 blir innført 1. august 2022.

Lærlinger som tegner lærekontrakt før læreplanene i LK20 blir innført, skal som hovedregel ha opplæring og avlegge fag-/svenneprøve etter utgående læreplan (LK06).

Det er noen unntak fra hovedregelen:

- Særløpsfag i LK20: Elever som har fullført vg1 vår 2021 eller tidligere og starter læretiden sommeren 2021, skal følge utgående læreplan når de starter læretiden og bytte til den nye læreplanen 1. august 2021.
- Lærefag i LK20: Elever som har fullført vg2 vår 2022 eller tidligere og starter læretiden sommeren 2022, skal følge utgående læreplan når de starter læretiden og bytte til den nye læreplanen 1. august 2022.

Lærekontrakten og opplæringskontrakten skal inneholde informasjon om hvilken læreplan som skal følges når.

Lærebedriftene må følge gjeldende læreplaner. Det er fylkeskommunenes ansvar å sørge for at lærebedrifter som allerede er godkjent, oppfyller kravene til å gi opplæring også etter nye læreplaner. Både virksomheten og utstyret i bedriften må være slik at kravene i de nye læreplanene kan oppfylles. Fylkeskommunen må påse at lærebedriftene har utarbeidet en intern plan for opplæringen som sikrer at opplæringen tilfredsstillere kravene i de nye læreplanene. [Mer om regelverk for godkjenning av lærebedrifter](#)

Unntak for nye lærefag

Følgende læreplaner på vg3 for nye lærefag blir innført 01.08.2021:

- vg3 IT-utviklerfaget
- vg3 dyrefaget
- vg3 ventilasjonsteknikerfaget
- vg3 havbruksteknikk
- vg3 bilpleiefaget
- vg3 lift og truckmekanikerfaget
- vg3 anleggsrørleggerfaget
- vg3 veidrifts- og veivedlikeholds faget

I disse lærefagene kan praksiskandidater melde seg opp til sentralt gitt skriftlig eksamen med lokal sensur er våren 2022. Kandidatene kan deretter melde seg til fagprøve.

For fem av lærefagene, gjelder unntaket også lærlinger:

- Elever som har bestått vg2 akvakultur (LK06), kan tegne lærekontrakt i vg3 havbruksteknikk (LK20)
- Elever som har bestått vg2 bilskade, lakk og karosseri (LK06), kan tegne lærekontrakt i vg3 bilpleiefaget (LK20)
- Elever som har bestått vg2 arbeidsmaskiner (LK06), kan tegne lærekontrakt i vg3 lift og truckmekanikerfaget (LK20)
- Elever som har bestått vg2 anleggsteknikk (LK06), kan tegne lærekontrakt i vg3 anleggsrørleggerfaget (LK20)
- Elever som har bestått vg2 anleggsteknikk (LK06), kan tegne lærekontrakt i vg3 veidrifts- og veivedlikeholds faget (LK20)

Studieforberedende utdanningsprogram

Vi har ikke fastsatt alle de fornyede læreplanene i programfag for de studieforberedende utdanningsprogrammene. Når vi har fastsatt alle disse vil det komme informasjon om hvilke fag i nytt læreplanverk som tilsvarer fag i det utgående.

Unntak fra bestemmelser om innføringen av nye læreplaner

Forskriften beskriver hovedreglene for første eksamen etter nye læreplaner og siste eksamen i utgående læreplaner. Eksamen skal følge innføringstakten for nye læreplaner, og det vil være mulighet for privatister til å ta eksamen i utgående læreplaner i tre påfølgende eksamensperioder.

Vi har under beskrevet noen unntak for hovedreglene for voksne og privatister. Vi vil publisere flere unntak etter hvert.

Voksne

Voksne skal følge innføringstakten og overgangsordningene som er foreslått, om ikke annet er fastsatt.

Voksne som tar fag med sentralt gitt eksamen og skal avslutte opplæringen før vi avholder den første eksamenen etter ny læreplan, må følge den utgående læreplanen. Det vil si at en deltaker som starter opplæringen i norsk høsten 2020, og skal fullføre denne høsten 2021, skal få opplæring etter utgående læreplan.

Voksne som er i et planlagt opplæringsløp på vg1, og skal avslutte dette senest 31. desember 2020, vil kunne fullføre opplæringen etter de utgående læreplanene. Grunnen til dette er at vi først tar i bruk de nye læreplanene på vg1 høsten 2020.

Praksiskandidater

Fag- eller svenneprøven etter nye læreplaner kan ikke tas før våren 2024. Vi mener likevel at det kan være behov for unntak for praksiskandidater og andre grupper, og at Utdanningsdirektoratet kan fastsette disse.

For praksiskandidater kan det for eksempel være aktuelt å ta fag- eller svenneprøven før 2024, og å ta eksamen på vg3 før våren 2023. Vi vil komme tilbake til eventuelle unntak når læreplanene for vg2 og vg3 sendes på høring høsten 2020.

Avvik fra ordinære opplæringsløp

Elever som har fått utvidet opplæringstid

Elever som har fått utvidet opplæringstid, skal følge opplæring etter gjeldende læreplan. Det innebærer at de som har fått innvilget vg1 over to år etter utgående læreplaner, skal ha opplæring etter nye læreplaner fra 2020/2021.

Elever som har fått innvilget ett år som toårig løp på et utgående utdanningsprogram, må skifte til nye læreplaner midt i det toårige løpet. Elever som for eksempel har startet på et

toårig løp i vg1 på utdanningsprogrammet service og samferdsel, må skifte til læreplanene i det nye utdanningsprogrammet salg, service og reiseliv.

Elever som har vært på utveksling i utlandet

Elever som har fått godkjent opplæring i utlandet som likeverdig med Vg1 eller Vg2, vil kunne avslutte opplæringen etter det læreplanverket de har begynt opplæringen i. Det vil si at elever som tar Vg1 eller Vg2 i utlandet skoleåret 2019/2020, vil følge det utgående læreplanverket når de går videre med Vg2 eller Vg3 skoleåret 2020/2021.

Elever som har andre avbrudd fra opplæringen

Elever som har hatt andre avbrudd i opplæringen og fortsatt har rett til opplæring, skal følge de læreplanene som gjelder når de fortsetter opplæringen.

Elever som forserer i et fag

Elever som forserer i et fag vil på samme måte som andre elever følge opplæringen etter gjeldende læreplan.

Det vil si at dersom en elev på 10. trinn tar et fag på vg1, vil han eller hun få opplæring etter utgående læreplaner i grunnskolefagene, og etter ny læreplan på vg1. En vg1-elev som tar et fag på vg2-nivå vil i fagene på vg1 følge de nye læreplanene, og følge utgående læreplan i faget på vg2-nivå.

Elever som tar omvalg

Elever som tar omvalg skal i utgangspunktet følge gjeldende læreplaner. Det innebærer at sluttvurderinger i fellesfag kan godkjennes selv om man har Vg1 fra utgående læreplanverk.

Elever som tar omvalg fra vg1 yrkesfaglig utdanningsprogram og begynner på et nytt vg1 yrkesfaglig utdanningsprogram skoleåret 2020-2021, har ikke fullført hele norsk og engelskfaget. Elevene må derfor følge hele engelskfaget etter ny læreplan i vg1 (skoleåret 2020-2021) og hele norskfaget etter ny læreplan i vg2 (skoleåret 2021-2022).

I det nye læreplanverket har matematikk, naturfag, norsk og engelsk egne kompetansemålsett tilpasset de yrkesfaglige utdanningsprogrammene. Elevene bør informeres om at disse fagene vil være spesielt tilpasset det nye utdanningsprogrammet, og at de har mulighet til å ta faget på nytt som elev. Elever som har tatt disse fagene etter gamle læreplaner, eller etter ny læreplan tilhørende et annet utdanningsprogram, vil likevel få dem godkjent som likeverdige hvis de ikke vil ta fagene på nytt.

Når nye læreplaner på vg2 og vg3 er fastsatt, vil vi komme nærmere tilbake til hva som gjelder om man tar omvalg fra gjeldende programområde til et nytt programområde.

Periodisering av fag

Det vil være mulig å periodisere opplæringen også etter innføringen av nye læreplaner. Det innebærer at elever i fag med lokalt gitt eksamen kan ta eksamen etter nye læreplaner den høsten disse tas i bruk. Dette krever selvfølgelig at opplæringen i faget er gjennomført.

Dette innebærer at i fag der første eksamen er våren 2021, vil elever kunne avlegge lokalt gitt eksamen allerede høsten 2020. Skolen må følge regelverket for periodisering. Eleven vil også få standpunktkarakter høsten 2020. Dette vil også gjelde voksne som har fått et tilpasset opplæringsløp.

Det vil ikke være mulig å periodisere opplæringen i fag med sentralt gitt eksamen.

